

Miskolci Egyetem

Bartók Béla Zeneművészeti Intézete

Egyéni és csoportos fejlesztési lehetőségek a zeneoktatásban

Konzulens tanár:

Szuhánszkiné

Ladócsy Erzsébet

Készítette:

Mesterné

Sándor Tímea

Tanár-zenetanár

(zeneismeret MA 60)

Miskolc

2015

Tartalom

Bevezető	2
1. A tanuló személyiségének fejlesztése	3
Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból	3
2. Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése	6
Egy kooperatív munkát tükröző óra dokumentumai	6
3. A pedagógiai folyamat tervezése	10
Intézmény bemutatás az iskolában begyűjtött dokumentációs anyagokkal	10
4. A tanulók műveltségének, készségeinek fejlesztése a tudás felhasználásával	15
Tankönyvelemzés a hallgató reflexióival ellátva	15
5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése	19
Számítógéppel segített tanulás- keresőprogramok (zene és kotta), elektronikus könyvtárak internetes elérési címlistája	19
6. A tanulási folyamat szervezése és irányítása	22
Hangversenyek szervezésének dokumentumai	22
7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása	26
Gyerekekkel készített interjúk vázlata	26
8. Szakmai együttműködés és kommunikáció	29
Gyerekekkel, szülőkkel való kapcsolat intézményi bemutatása	29
9. Önművelés, elkötelezettség szakmai fejlődésre	31
A jelölt önképzési tervei, elképzelései (tervezett továbbképzések, továbbtanulási tervek, nyelvtanulás, hangversenyző tevékenység, stb. összefoglalása)	31
Függelék	35
Irodalomjegyzék	43

Bevezető

Nagy öröm volt számomra tavaly, mikor sikeres felvételi vizsgát tettem Miskolcra, Zeneismeret MA szakra. Régóta tervezgettem már, hogy el kellene végezni, de úgy éreztem, a család, a munka mellett, most jött el az ideje. Örülök, hogy felfrissíthettem zenei tanulmányaimat és nagyon sok újat is tanultam.

A portfólióm első kompetenciájában Bódi Lucát, mint kiválasztott növendékemet mutatom be, a fejlődését, haladását, személyiségét.

A második kompetenciában a gyermekkórusomat mutatom be, és egy órájuk menetét is leírom, melyen éppen a karácsonyi, adventi fellépésekre készülünk.

Harmadik kompetenciában bemutatom a Farkas Ferenc Zeneiskola AMI-t, melyben 19 éve tanítok szolfézs-zeneelméletet.

A negyedik fejezetben bemutatom és kielemezem Dobszay László: A hangok világa II. számú szolfézs tankönyvet.

Az ötödik kompetenciában a számítógép és az oktatás összekapcsolódásáról, előnyeiről, hátrányairól írok, és néhány zenei keresőprogram internetes linkjét osztom meg.

A hatodik részben a 2015 február 23-án általam megrendezett növendék hangverseny szervezését, lebonyolítását mutatom be dokumentumokkal.

A hetedik fejezetben a pedagógiai értékelésről írok, készítettem egy tanulói kérdőívet, az iránt érdeklődtem a gyerekektől, hogy mi a véleményük a zeneiskolai értékelésről.

A nyolcadik kompetenciában bemutatom az intézmény gyerekekkel, szülőkkel való kapcsolatát, s egy bemutató óra dokumentumaival támasztom alá.

Az utolsó fejezetben magamról írok, mik a terveim a jövőre nézve, mindezt a múltra alapozva fogom kifejteni.

Nagyon örülök, hogy így döntöttem, hogy elvégzem ezt az egy évet. Külön öröm számomra, hogy megismerhettem a tanárait, nagyon sokat tanulhattam tőlük, mind a tanítással, vezénnyel, kórusénekléssel kapcsolatban. Úgy gondolom, megkaptam mindazt, amiért idejöttem, nagyon hálás vagyok nekik ezért.

1. A tanuló személyiségének fejlesztése

Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból

Az elmúlt tíz évben minden tanévben volt felvételizős növendékem. Minden tanuló más-más személyiség, van aki szorgalmasabb, van aki kevésbé, van aki tehetségesebb, van aki nem annyira, de mindenkit ugyanolyan hozzáállással és intenzitással készítettem fel a felvételire, és a zenei pályára. Azért esett a választásom Bódi Réka Lucára, mert rendkívül különleges kislány, nagyon igyekvő, szorgalmas, örömmel foglalkozni.

Bódi Réka Luca 2015. 03. 31.

Luca és "Misi bácsi"

Luca 14,5 éves, Egertől nem messze, Szúcsón lakik a családjával, onnan jár be minden nap a Hunyadi Mátyás Általános Iskolába. 2009 szeptemberétől tanult zeneiskolánkban klasszikus hegedűt két évig Szoboszlai Etelka tanárnőnél. 2011 szeptemberétől hegedű tanulmányait Pál Mihály tanár úrnál folytatta, majd fél év után áttértek a népi hegedűre, ez az ötödik év Misi bácsival. Másfél éve Császiné Deák Dorottya tanárnőnél a népi hegedű mellett újra elkezdte a klasszikus hegedűtanulását. 2014 júniusától zongorázni, 2015 február eleje óta pedig népi énekelni is tanul.

Szolfézsából alapvizsgát tett 2012. 05. 25-én. Ezekben az években Luca több szolfézsstanárhoz is került, különböző elfoglaltságai miatt. Az alapvizsgát sikeresen

letette, bár eddig a pontig nem vette annyira komolyan a szolfézst, éppen amit muszáj volt azt megtanulta. Ezután másfél évig nem járt szolfézsrá, hanem zeneismeretet tanult. Mióta eldöntötte, hogy zenei pályára szeretne menni, azóta (2013. január) töretlen, kiemelkedő szorgalommal tudatosan készül, teljes fordulatot vett a hozzáállása, nyitottabb is lett, rendszeresen jár a szolfézs órákra, házi feladatait hiánytalanul elvégzi, sőt kéri, hogy minden órán adjak fel otthonra gyakorlási feladatokat. Luca nagyon kedves, rokonszenves kislány, megbízható, igyekvő, munkájában kitartó, gyors.

Mikor 2013 januárjában bekerült a "B" tagozatos felvételiző csoportomba, elég nehezen ment neki a relatív szolmizáció. Mivel ez a készség minden további feladat alapja, azonnal hozzáláttunk a fejlesztésnek. Kezdetben Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlat példáiból gyakoroltuk a lapról olvasást órán, és házi feladatnak is minden órára minimum öt példát hoznia kellett szolmizálva, amiből egyet memorizált. Mikor ez már kevésnek bizonyult, áttértünk Molnár Antal: Klasszikus kánonok c. gyűjteményére, és abból énekelgettünk, nem rég pedig már elkezdtük Bach: Példatár I. kötetéből is a lapról olvasást.

Mivel másfél év kimaradt a szolfézs tanulmányaiból sokat felejtett az elméleti ismereteiből is. Készítettünk egy nagy összefoglalást, kezdve a hangközökkel, hangsorokkal, hangnemismerettel, majd a hármashangzatokkal. Az elméleti ismereteit elég gyorsan megtanulta, szinte azonnal el is kezdhettük a gyakorlati alkalmazást. Minden órán folyamatosan foglalkoztunk a hallásfejlesztéssel, hangközök, hármashangzatok, hangsorok hallás utáni felismerésével, visszaéneklésével, párhuzamosan az írásbeli kidolgozásokkal, kottaképről való felismerésekkel. Nagyon fontos, hogy a hangközöket és hármashangzatokat fel tudja építeni eleinte szolmizálva, majd később hangnévvel is adott alaphangra, mert ez fogja őt segíteni a hallás utáni felismerésnél, ezért ezt is sokat gyakoroltuk. A dallamírás is nehezen ment mindaddig, míg a szolmizációs készsége gyenge volt. Eleinte csak egyszólamú idézeteket diktáltam, majd lassan áttértem az egyszerű funkciós basszus kíséretű kétszólamú klasszikus periódusok diktálására. Nem rég készítettem digitális felvételeket dallamírás otthoni gyakorlására, melyet Lucának is odaadtam, és ő otthon is folyamatosan gyakorolta a dallamírást, főleg szünetekben.

Rendkívüli szorgalmának köszönhetően nagyon gyorsan fejlődött minden téren, szinte szárnyalt. Idén februárban is, mint minden évben már 5 éve, megszerveztük az iskolán belüli szolfézs versenyünket. Nagy öröm volt számomra, hogy Luca a korcsoportjában 2. helyezést ért el. Februárban felvételizett Vácra a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Sellye János Tagintézményébe, ahonnan nagyon

boldogan tért haza, mivel szolfézs felvételijének szóbeli és írásbeli eredménye 4,7 volt. Még nem tudunk biztosat, de nagyon remélem, hogy sikerült neki!

Szolfézs verseny 2015. 02. 03.

Reflexió

Rendkívül boldog vagyok, hogy Lucát taníthatom. Kicsi korától ismerem, végig nézhettem a fejlődését, és azt a rendkívüli változását, miután elhatározta, hogy népi hegedűs szeretne lenni, s ezért mindent hajlandó feláldozni, teljes odaadással gyakorolni, készülni, tanulni.

A szolfézs elengedhetetlen a hangszerstanulás mellett, de kizárólag egyedül nem elsajátítható, szükséges a tanár segítsége, vezetése, de ugyanolyan fontos a tanuló szorgalma, hozzáállása, kitartása, akarata, a rendszeres órára járás és otthoni gyakorlás. Luca ezeknek a feltételeknek 100%-osan eleget tett, minden tekintetben megérdemli, hogy teljesüljön a vágya, hogy végre kapjon egy levelet, amiben az áll, hogy a váci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Sellye János Tagintézményébe "felvételt nyert".

(Luca írásbeli dolgozatát a függelék 1.sz. melléklete tartalmazza.)

(A szolfézs verseny összesített eredménye a függelék 2.sz. melléklete.)

(Luca színes személyiségét tükröző füzet részlete 3. sz. melléklet)

2. Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése

Egy kooperatív munkát tükröző óra dokumentumai

Mindig nagyon szerettem a kóruséneklést, már az általános iskola alsó tagozatában énekeltem a kicsinyek, majd felső tagozatban a nagyok kórusában. A szakiskolában és a főiskolán pedig több kórusban is egyszerre. Mikor befejeztem a főiskolai tanulmányaimat és el kezdtem tanítani, akkor nagyon hiányzott a közös éneklés, ezért a régi általános iskolai tanárnőm alapította Movendo kamarakórusba rögtön be is léptem énekelni, hogy pótoljam ezt az űrt.

Később a családalapítás, a gyerekek születése miatt be kellett fejeznem, majd mire újra beállhattam volna, megszűnt ez a kórus. Nagyon szerettem volna ezelőtt már kb. 12 évvel alapítani egy gyerekkórust a zeneiskolában, de sajnos nem volt rá lehetőség. Egy íratlan megegyezés született nagyon régen a zeneiskola és a zenei általános iskolák között, hogy a zeneiskolának legyen zenekara, a zenei tagozatos iskoláknak pedig kórusa. Nagyon elszomorított ez a helyzet, és nem hagyott nyugodni. Az elmúlt évek alatt folyamatosan szűntek meg a zenei tagozatok az általános iskolákban, én pedig nem hivatalosan alkalmakra, ünnepekre gyerekkórust alakítottam a szolfézs osztályaimba járó gyerekekből, majd nagy örömömre hat évvel ezelőtt hivatalosan is bekerült a zeneiskola programjába. Eredményeink is vannak: 2013-ban az Éneklő Ifjúság Regionális Minősítő hangversenyén Arany Diplomával minősítést, s szintén ez év májusában a "Miénk a tér!" összművészeti fesztiválon Kiemelt Nívó Díjat szereztünk. Nagyon fontosnak tartom a közös zenélést, éneklést, magam is énekeltem és a mai napig éneklek kórusban.

A szolfézs órákon is többször van lehetőség a kooperatív munkára, a tanulók közötti együttműködésre, de én most mégis a gyerekkórus munkájáról írnék bővebben. Ebben az évben kicsit kevesebben lettünk, nagyon sok a gyerekek külön elfoglaltsága, ide a kórusba szeretetből járnak, nem kötelező, az együtténeklés öröme hozza őket össze. A következőben egy kóruspróba tervezetét mutatom be.

Kóruspróba vázlata

A próba célja: Felkészülés az adventi koncertre és a zeneiskolai karácsonyi hangversenyre

Fellépések időpontja: 2014. november 30. 15.45, 1. adventi gyertyagyújtás
2014. december 18. 17.30 Karácsonyi hangverseny

Fellépések helye: Eger, Dobó tér színpad

Egri Farkas Ferenc Zenesikola AMI díszterem

Az óra anyaga: Kicsi gyermek... dél-amerikai karácsonyi ének

Karácsony ünnepén... svéd népdal

Jégvarázs (Let it go) c. Disney animációs zenés mesefilm zenéje

Balázs Árpád: Bölcsődal

1. Légző gyakorlatok

- A kórus áll, "sz" hangzóra kifújják a levegőt, míg én számolok, 8, 12, 16 és 20-ig. Nagyon fontos a levegő beosztása, tartása, a rekeszizom használata.

2. Beéneklő gyakorlatok

- a) "m" hangzóra: d r m f sz f m r d . C'-A' kezdőhang hangterjedelemben.
- b) mi-i me-e má-á mo-o mú : d-m r-f m-sz f-r d. C'-C" kezdőhang hangterjedelemben.
- c) szi-i ja-a a : d-m-sz-m-d. C'-E" kezdőhang hangterjedelemben.
- d) glóó-rii-a : s-d'-s-m-d. C'-G" kezdőhang hangterjedelemben.

3. Kicsi gyermek

- A dal kottából való gyakorlása először szolmizálva végig. A refrén két szólamú részét többször gyakoroljuk, tisztítjuk.
- Szöveggel éneklés két szólamban, 3 versszakkal gyakorlás.
- Fokozottan figyelni az érthető szövegre, dinamikára, kifejező, szép, stílusos éneklésre, frazeálásra.

4. Karácsony ünnepén

- Kottából ismétlő gyakorlás, 3 versszakkal szöveggel, refrén két szólamban, intonációra odafigyelve.

5. Jégvarázs

- A dal kottából éneklése először alap nélkül és magyar szöveggel. Szükséges néhány hang helyét tisztázni, díszítéseket pontosítani, megbeszélni.
- Alappal éneklés, gyakorlás, szükség szerint.

6. Bölcsődal

- Szolmizálva éneklés
- A refrén gyakorlása szólamonként
- A refrén gyakorlása két szólamban
- A szöveg átbeszélése, új szöveg beírása a kottába
- Szöveggel éneklés többször is, szükség szerint.

7. Dusík István zongora szakos kollégám érkezése után a három zongorakíséretes dal gyakorlása szükség szerinti mennyiségben zongorakísérettel, felállva, szólamonként, színpadi beállítás mintájára.

8. Technikai megbeszélés, a fellépések időpontjának, helyének rögzítése, megbeszélése, a fellépés előtti találkozás időpontjának pontosítása, a fellépő ruha megbeszélése.

9. Elkészítés.

Kóruspróba 2014. karácsony előtt

A gyerekkórus jelenleg 15 főből áll, csak lányok, a legfiatalabb 11 éves, a legidősebbek 17 évesek, ők már gimnáziumba járnak. Szinte mindenki a zeneiskola jelenlegi növendéke, egy kivétellel, aki már befejezte nálunk a tanulmányait, és a gyerekkórus kezdete óta tag, így folyamatosan visszajár és segíti a munkákat. A próbákat csütörtökönként 17.00-17.45 és 18.00-18.45-ig tartjuk. Rendszeres zongorakísérőnk Dusík István, aki a próba utolsó harmadában szokott részt venni.

Balázs Árpád: Bölcsődal c. dal a Vörös októberről szól. Mikor próbán elénekeltük, nagyon megtetszett a lányoknak maga a dallam, de a szövege már nem áll közel hozzájuk. Szerettek volna valami sokkal inkább altatóval kapcsolatos szöveget a dalhoz. Többen is próbálkoztak otthon, valami szép, egy altatóhoz illő szöveget kitalálni, vagy találni. Ez alkalmat adott arra, hogy a magyar irodalomban kutatásba kezdjenek. Egy közösségi oldalon egy közös csoportba fel is töltötték az ötleteiket, melyeket én a következő próbára kinyomtatva hoztam nekik, majd kipróbáltuk, énekeltük az új szövegekkel, hogy melyik lesz énekelhető és megfelelő egy karácsonyi hangversenyen. Végül az egyik gimnazista kislány ismerősének a verse tetszett meg mindnyájunknak, s azzal énekeltük a hangversenyen. 2013-ban az Éneklő Ifjúság Regionális Minősítő hangversenyén Arany Diplomával minősítést szereztünk. Nagyon fontosnak tartom a közös zenélést, magam is énekeltem és a mai napig énekelek kórusban. A kórusomba önként járnak a gyerekek, az együtténeklés öröme hozza őket össze. Mindaddig, amíg van erre igény, boldogan folytatom a velük való foglalkozást.

Reflexió

Fantasztikus dolog a kóruséneklés. " *A kóruséneklés összeforrasztja, összetartja az embereket, akik remélhetőleg az éneklésen kívül is fognak egymással törődni.*"...
...A zene demokratizál, mert az énekkarban mindenki egyformán énekel, egyszerre éli át a disszonanciákat és harmóniákat, a kérdéseket és azokra a válaszokat, mindenki egyszerre medítál, a bölcsődaltól az indulókon át requiemeket él meg.¹....."A kórus a személyiség formálásának egyik legkiválóbb eszköze. A közösségben éneklés alapvető emberi igényekre válaszol. Az ember közösségi lény (homo socialis) és kapcsolatokban növekszik. A kóruséneklés olyan örömforrás, amely közösséget hoz létre azok között, akik ketten v. hárman összejönnek és "összedalolnak" (Kodály)."²

A kóruséneklés, együtt éneklés, zenélés, kooperatív munkát, egymásra figyelést kíván a tagoktól. Jelen esetben én, mint a tanár vezetem az órát, de nagyon fontos az összehangoltság, a gyerekek egymásra figyelése. A többszólamú daraboknál alapvető dolog, hogy figyelni kell a szólamon belül a társakra, a többi szólamra, ez ugyanúgy igaz az egyszólamú darabokra is és a kíséretes művekre, ahol még a zongorakísérőt is figyelni

¹ <http://adorete.hu/a-kodaly-modszer/>

² <http://www.haromat88.sulinet.hu/enekkar.html>

kell. Az én kórusomban mint már írtam, mindenki a zene szeretetéért, az együtt éneklés öröméért, a csapatért, a jó hangulatért jár, vannak olyan tagok is, akik nem is járnak az intézményünkbe.

.....*"A kóruséneklés a zenei tevékenység csúcsa. Ilyenkor a gyerekek valami olyat hoznak együtt létre, amire egyedül nem képesek. A kórusban az énekesek egyenrangúak, örülnek egymásnak, elfogadják és kiegészítik egymást, megélik az összetartozást, a felelősséget. A kórusban mindenki annyit ér, amennyit a másiknak segíteni tud. A kórus egy szív-egy lélekké alakít."*³

3. A pedagógiai folyamat tervezése

Intézmény bemutatás az iskolában begyűjtött dokumentációs anyagokkal

Az Egri Farkas Ferenc Zeneiskola, melyben 1996. szeptember 1-je óta szolfézst tanítok azért nagyon fontos még a számomra, mert 1981-1988-ig mint hegedű szakos növendék én is itt tanultam. Ebben az intézményben 1953 óta folyik szervezett zeneoktatás. Az elmúlt 60 évben az itt dolgozó régi és új tanárok mindegyike azon munkálkodott, hogy Eger lakóival megszerettesse a klasszikus zenét, feladatuknak tartják és tartották, hogy a gyerekeket a művészetten keresztül neveljék, mindezt példamutatással. Ezért is kell mindenképp megemlítenem, az 50 évvel ezelőtt megalakult Szimfonikus Zenekart, mely Eger zenei életéhez szorosan hozzá tartozik, a zeneiskola tanári karára épül. Az együttest országosan is elismert amatőr együttesként tartják számon.

Az Egri Szimfonikus zenekar és a Kisvárdai Fesztiválkórus 2014. December, Kisvárdá

³ <http://www.harमत88.sulinet.hu/enekkar.html>

A zeneiskola 1953-1981-ig a jelenlegi kis Dobó téren álló Panakosza-házban működött, majd az épület állagának megromlása miatt átkerült az oktatás a Kossuth Lajos utcai Ferencesrendi kolostorszárnyba. 17 év után mindenki nagy öröme Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése 1996-os döntéssel visszaadta a felújított Panakosza-házat a zeneiskolának.

Neve: Egri Farkas Ferenc Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola

Címe: 3300 Eger, Dobó István tér 13.

Típusa: Alapfokú Művészeti Iskola

Egri Farkas Ferenc Zeneiskola AMI

Iskolánkban idén 505 gyerek tanul.

A beiratkozás korhatára: a 6. évet a beiratás évének december 31-ig betöltött és 22. évet be nem töltött tanuló.

A nemek aránya: 299 lány, 206 fiú – 59 % lány, 41 % fiú.

A képzési idő 12 év, a képzés szakaszai:

- előképző: 1-2 év
- alapfok: 6 év
- továbbképző: 4 év

A képzés formája:

- egyéni (hangszeres főtan szak, magánének, kötelező zongora szakos tanulók)
- csoportos (az elméleti és kamarazene főtan szakokon a kötelező és választható melléktárgyaknál)

Csoportlétszámok:

- Zeneismeret tanszakon: 8 - 15 fő, maximum 18 fő
- Kamarazene: 2 - 15 fő
- Zenekar, kórus: 15 főt is meghaladhatja, maximum 19 fő

A képzés kimenetei: művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga. Tanszakaink 2011-től: zeneismeret/akkordikus és vokális tanszak, billentyűs tanszak, vonós és népzene tanszak, fa és rézfúvós tanszak. A tanulóknak a hangszeres tanulmányaik 4.

évfolyamáig kötelező heti 2x45 percben szolfézs-zeneelméletet tanulni, majd az 5-6. évfolyamot a zenei pályára készülő „B” tagozatos tanulók folytatják. Ebben a tanévben 29 "B" tagozatos növendék van az iskolánkban.

A tantestület profilja: kinevezett (35 fő) és megbízásos (7 fő) pedagógusok, összesen 42 fő.

A tantestület kor átlaga 47 év, melyből 62% nő, 38% férfi.

A tantestület végzettségei: 26 % egyetem, 73 % főiskola.

Ebben a tanévben az intézmény igazgatója egy év fizetés nélküli szabadságát tölti. A megbízott igazgató az általános igazgató helyettes, továbbá van még 2 fő igazgató helyettes, 4 fő tanszakvezető.

A tantestületben a hangszeres tanárok és a csoportos foglalkozást vezető tanárok napi szintű, folyamatos kapcsolatban vannak a közös tanítványok érdekében. Az épület központi fekvése könnyen elérhetővé teszi az intézményt a város minden pontján elhelyezkedő iskolák tanulói számára és a vidékről érkezők számára is.

A zeneiskolában szolfézs-zeneelméletet tanítok, gyerekkórust vezetek, a vonós zenekarral foglalkozom és a zeneismeret/akkordikus és vokális tanszak vezetője vagyok.

Szolfézs terem

Az iskola gyerekkórusa, 2014. Eger, Dobó tér, 1. Adventi gyertyagyújtás

Munkánkat az érvényes Pedagógiai Program szerint végezzük. A szülők, a szülői munkaközösség, az iskolaszék részére tájékoztatást tartunk. A szülői munkaközösség intézményszintű képviselőjével az intézmény igazgatója tart kapcsolatot. Az iskolában folyó pedagógiai munka középpontjába az egyéni hangszeres képzés mellett a kamarazenélést, az együttesekben való muzsikálást állítottuk.

Az intézmény 2007-ben Kiválóra minősített Alapfokú Intézmény lett.

További fotók, dokumentumok, információk a zeneiskola honlapján:

<http://www.egerzene.hu/>

Reflexió:

Nagyon sokat jelent számomra, hogy ebben az intézményben taníthatok, mivel én is itt tanultam általános iskolás koromban 7 évig hegedülni. Akkoriban a Kossuth Lajos utcai Ferencesrendi kolostorszárnyban zajlott az oktatás. A mostani épületnek a környezete a belvárosban a vár alatt nagyon patinás, a felújításoknak köszönhetően belül is nagyon szép.

Szerencsésnek mondhatom magam, hogy itt taníthatok. Nagyon szeretem a gyerekeket, szívesen foglalkozok velük a 6 évestől a 18 évesig. 1996 óta vagyok a zeneiskola alkalmazottja egész állásban, eleinte csak szolfézst tanítottam. 1998-ban 1 évig voltam az első fiammal gyesen, majd visszatértem után az intézmény minőségirányítási csoport tagja is lettem. 2005-ben született a második kisfiam, vele 2 évig voltam otthon. Mikor újra munkába álltam, a minőségirányítási team vezetője lettem. Már akkor alkalmanként összeállítottam egy gyermekkart, akikkel az intézményen belül, később kívül is, különböző ünnepeken, főleg karácsonykor felléptünk. Pár év

elteltével hivatalosan is megalakíthattam egy gyermekkorust, ami azóta is kiválóan működik és nagyon közel áll a szívemhez. Mindamellettt hogy a zenével való foglalkozásnak a többi képességre is gyakorolt pozitív hatása van, hiszek a közösségben való éneklés személyiségformáló hatásában is.

Mint szolfézs tanár nagyon fontosnak tartom, hogy a hangszeres kollégákkal, akikkel közösek a tanítványaink, folyamatos kapcsolatban legyünk, megbeszéljük a gyerekek haladását, eredményeiket, sikereiket, esetleges gyengeségeiket, egyéb problémáikat. Úgy érzem a kollégáimmal jó a viszonyom, mint tanszakvezetőt elfogadnak, jól össze tudunk dolgozni. Szeretem a tanszakvezetői feladatokat, még ha bizonyos időnként kicsit többet kell adminisztrálni, vagy egyéb feladatot ellátni. Szeretek tervezni, szervezni, ügyeket intézni. Igyekszem helyt állni, a kollégáimnak segíteni, ha kéri, a vezetőségnek kéréseinek megfelelni, határidőket pontosan betartani. Összefoglalva, szeretem a munkám minden részét, örülök, hogy ebben az intézményben taníthatok. Jó érzés, hogy elmondhatom magamról, a munkám egyben a hobbim is.

4. A tanulók műveltségének, készségeinek fejlesztése a tudás felhasználásával

Tankönyvelemzés a hallgató reflexióival ellátva

Tankönyvelemzésem tárgya Dobszay László: A hangok világa II. kötete. Ez a könyv az alapfokú művészeti iskolák 2. szolfézs osztálya számára készült, az 1965-ben kiadott szolfézs tanterv követelményei szerint. A tankönyv két részből áll, mindkét rész hónapokra van lebontva. Az elsőben többnyire a dalanyagot találjuk, néhány feladattal, a második részben az elméleti feladatok gyakorlásához kapunk példákat.

Szeptemberben még nincs sok feladat, a könyv alkalmazkodik a tanévkezdéshez, az osztály rendeződéséhez, a munka elkezdéséhez. Ebben a hónapban főként az első osztályos dalanyagot és elméleti anyagot ismétljük. Mivel az első osztályban a régi stílusú népdalokkal foglalkoztunk, ezért ezek ismétlése, a stílusjegyek tudatosítása a cél, mellette betűkottás és vonalrendszeres olvasó példák, memória feladatok is megtalálhatók. Ezzel párhuzamosan a 2. részben az első osztályban megtanult hangközök gyakorlása a fő feladat.

Októberben már áttérünk az új stílusú népdalok tanítására. Az $AA^5A^5_vA$ vagy AA^5BA visszatérő szerkezetű népdalok stílusjegyeinek felismertetése az *A pilisi tiszta búza...* típusú népdalokkal. A kvintváltás itt felfelé történik, miáltal megjelenik a "fi" hang, A "fi" hang tudatosítása, írása különböző hangnemekben, majd vele együtt a "szi" megjelenése, melyet szintén énekelünk, és különböző hangnemekben írunk.

26 Próbáljuk meg szolmizálni a 25. példát. Az 5. ütem 3. hangja: szi. Gyakoroljuk be hangszereken különböző lá-hangokhoz ezeket a fordulatokat:

a) lá - szi - lá b) mi - fi - szi - lá

27 Rövid motívumok a szi-hang gyakorlására:

A)

B)

C)

28 A szi-hang kis szekund távolsággal van a lá-hang alatt. Mindig a lá alatti vonalra vagy vonalközbe írjuk: ugyanarra a helyre, ahová a szó való. Sokszor keresztel kell jelölni, máskor feloldójellel. Gondoljunk mindig a kis szekundra, akkor elkerüljük a tévedést.

Részlet Dobszay L: A Hangok világa II. kötetből

A 27-es feladatot nem csak énekelteni szoktam, hanem különböző hangnemekben leíratom a füzetbe is vonalrendszerben. Ezen kívül olvasópéldák, és két egyszerű kétszólamú dal található ebben a hónapban. A 37-es *Ez a lábam...* kezdetű Kodály Biciniumon keresztül nagyszerűen meg lehet tanítani a Dúr és moll hármashangzatokat. Már az első osztályban hallgatjuk, szolmizáljuk, megfigyeltetjük a színét a két hármashangzatnak, de másodikban tudatosítjuk igazán. Ezzel párhuzamosan a második részben diktálási példákkal és még mindig hangközőkkel kapcsolatos feladatokkal találkozhatunk, főként a kisszekund és nagy szekunddal.

Novemberben folytatódik az új stílusú népdalok tanulása a *Madárka, madárka...* kezdetű népdallal. Nem túl szerencsés, hogy ez egy kevésbé ismert változat. Basszus kulcs olvasása, kétszólamú szemelvények, ritmusfeladatok, diktálás-, kiegészítő feladatok egyaránt megtalálhatóak. A második részben ezzel párhuzamosan folytatódik a hangközők, a "szi" hang és a basszus kulcs gyakorlása, és szó esik az enharmóniáról. Majd a végén a *Hidló végén...*c. népdal hallás utáni megtanulása következik. Nagyon hasznosnak tartom ezt a népdalt, ritmikája, a tizenhatodok miatt is, a formája előrevetíti már a klasszikus periódus formáját, ezen kívül a prima volta, szekunda volta is kiválóan megfigyeltethető, tudatosítható.

December hónap már az adventi és karácsonyi hangulatban telik, a téli szünet miatt elég rövid is ez az időszak. A könyv feladataiból és dalanyagából csak válogatok, melyek mellé sok karácsonyi éneket tanulunk. A 89-es számú *Esik eső...* c. Kodály: Biciniumot minden évben megtanítom, szeretik a gyerekek is. A második részben ezzel párhuzamosan sok ritmusgyakorlatot találhatunk a tizenhatodok gyakorlására. A 276-os számú *A duda pikula...* c. 3/8-os lengyel kánonnal kicsit bepillantathatunk más népek dalaiba is.

Január a hangnemek gyakorlásával kezdődik. Az első osztályban megtanultuk a 3#-1b hangnemeket. A könyv mellett tovább folytattuk, s januárra már tudják a 2b és 3b-s dúrokat és párhuzamos molljaikat. A 92-es számú *Édesanyám sok szép szava...* kezdetű népdal ritmuskíséretes, kiválóan lehet gyakorolni vele az éles ritmust, hiszen végig ebből a ritmusból áll a dallam. A 93/b feladatban a Gerencséri utca c. népdal egyik változata található. Jobb ötletnek tartanám, ha egy másik változatot tartalmazna a könyv, hiszen a kis szexttel induló népdalon keresztül nagyszerűen meg lehet tanítani a szext hangközőket. Én így ezt a változatot kihagyom, és leírjuk a füzetbe a másikat. A 95-ös *Erdő, erdő, de magos a teteje*; a 98-as *Szép a huszár, ha felül a lovára...*; és a 104-es *Ki látta már beborulni az eget...* kezdetű népdalok nagyon hasonlítanak egymásra,

egymásután tanítom őket, csokorban szoktuk utána énekelni. Az *Erdő, erdő...* és *Ki látta már...* hangsora pentaton, ami azért érdekes, mert a pentatónia inkább a régi stílusú népdalok körében gyakori, az új stílusú népdaloknál ritka. A *Szép a huszár....* hangsora dallamos moll, ehhez a dalhoz kapcsolódóan tanítom meg a 3 féle mollt. A 119-es ritmusjátékok nagyon jók, váltott kézzel, igen változatos ritmusgyakorlatok találhatók benne. A második részben ezzel párhuzamosan szintén a hangnemek gyakorlása a cél, a 310-es példa egy hangnemi vázlat az eddig tanult hangnemekből.

Februárban az első dal: *Ha kimegyek a nagy erdő tetőre....* aztán olvasógyakorlatok következnek, majd egy hangszer és ének játék. A 131-es feladatban a tanulóknak kell megállapítani a motívumok helyes szolmizációját, majd egy dal következik, a *Hej, búra, búra..* kezdetű, melynek nincsenek ütemvonalai és a módosító jelek is hiányoznak, ezeket a tanulóknak kell megállapítani és beírni. A 134-es gyakorlat rögtönzés, majd a 136-os feladatban ugyanezt a dalt transzponálni kell. A 141-es feladat egy ritmusjáték, ugyanahhoz a dallamhoz három féle ritmus kíséretet kell tapsolni. A 142-es példa egy olvasmány a kottairásról.

Ezzel párhuzamosan a 2. részben ismét hangközgyakorló feladatok vannak, majd egy svéd gyermekdallal is találkozunk. Ebben a hónapban elkezdjük az ismerkedést a barokk táncokkal. Úgy gondolom, pont időben, a gyerekek valahogy mindig ilyenkor kérdezik meg, hogy egész évben csak népdalokat tanulunk, vagy valami mást is. Nagyon szeretik a Bach: Menüettet, mert elég ismert, sokan játszották már hangszeren, vagy csak hallották. Krieger: Menüett is szintén ismert, nagyon szeretik, megtanuljuk hozzá Sulyok Gizella versét is, így lehet szöveggel énekelni, nem csak szolmizálva és lalázva. Ennek a menüettnak a formája megegyezik az új stílusú népdalok formájával. Hangnemi átmenet van e-mollból a párhuzamos G-dúrba a 3. sorban, majd a visszatérésnél újra e-mollba kerül, ami még érdekessége, az a sorok végén található hemiola. A 326-os számú Purcell: Rigadoon, Illatos a május c. Sulyok Gizella verssel nagyon jó hangulatú tánc, a gyerekek ezt is szívesen énekelik, szeretik. Majd a 334-es példa ismét egy barokk tánc, Pachelbel: Sarabande. Ehhez is van Sulyok Gizellának egy verse, azzal énekeljük. Párhuzamos hangnembe való kitérés történik benne. 340-es Purcell: Menüett, melynek hangneme g-moll, összhangzatos moll hangsorú, meg kell említeni benne a "szi" hangot, a vezető hangot, ami az előjegyzésben nem szerepel, ezért külön fel kell emelni. A 348-as számú példa ismét egy tánc, Purcell: Menüett, és a 355-ös példa Krieger: Bourrée, mely 1/4-ed felütéssel, c-mollban indul, "H" vezetőhanggal, de a 8. ütemben a párhuzamos Esz-dúrban zár, és a basszusban megjelenő "szi" hang vezet minket vissza az eredeti hangnembe.

Nagyon jónak tartom, hogy tartalmaz a könyv barokk táncokat, a gyerekek nagy élvezettel tanulják, éneklik.

Márciusban a 2. részben egy orosz gyermekdallal is megismerkedhetnek a gyerekek a 330-as feladatban. 335-ös példa egy finn gyermekdal. Ezzel párhuzamosan az első részben *Piros alma...* kezdetű dallal indul a március, majd egy dallam- és egy ritmuskánon következik. *De szeretnék hajnal csillag lenni....c.* népdal szolmizációját a 151-es feladatban kell kitölteni, majd átírni a vonalrendszerbe. Majd különböző diktálásos, kottaolvasós gyakorlatok következnek. Ebben a hónapban még lehet választani népdalokból, *Megyen már a hajnalcsillag... Szánt az ökör recece... Cintányéron jó a cukros pogácsa.....*

Áprilisban az első rész a Csillagok, csillagok... kezdetű népdallal indul, majd sok gyakorló feladat következik, előkészítve már az év végi összefoglalást. A 2. rész egy lengyel gyermekdallal kezdődik. A könyv végén a hangnemekről találunk egy összefoglalást. Ez a hónap már a szolfézs órákon a tanévben tanult dalok, elméleti ismeretek ismétléséről, összefoglalásáról szól, felkészülés az év végi vizsgárára.

Reflexió

Szeretnék megjegyezni egy észrevételt a könyvben található példakkal kapcsolatban. Az új stílusú népdalok felfelé kvintváltását a szolmizációban Dobszay Tanár Úr Az első "A" sor utáni "A⁵" sort kvinttel feljebb, de az "A" sor szolmizációjával (dó váltással) látja el. Úgy vettem észre a tanításom alatt, hogy a gyerekek ezt nem igazán értik, s érzik. Én személy szerint ezeket a dalokat nem két rendszerben szolmizáltatom, hanem egy rendszerben, úgy gondolom így egyszerűbb a gyerekeknek. Mindamellett, hogy ez a könyv jól felépített, kell mellé más is anyag is, én Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I-II kötetét szoktam kiegészítésként alkalmazni, az elméleti ismereteket pedig a füzetben vezetjük.

Ennek az évfolyamnak a tananyaga a 2b-s hangnem, mégsem hoz rá tipikus példát a szerző, ezt eléggé hiányolom. A 95-ös példa, az *Erdő, erdő, de magos a teteje....c.* népdal, c-lá pentatonban van leírva úgy, hogy nincs kitéve előjegyzés, és csak a hangok előtt vannak a b-k. Ez sem túl szerencsés, megzavarja a gyerekeket, főleg, hogy mivel pentaton, csak két féle b-t találnak benne, mégis c-lá-ban van leírva. Kicsit ez a feladat is magyarázatra szorul.

Alapjában véve szeretek a Dobszay: A hangok világa 2-ből tanítani, de ebből is, mint a sorozat többi kötetéből, hiányoznak az elméleti ismeretek. Nincs összefoglalva, mint egy általános iskolai tankönyvben minden elméleti ismeret, hangnemek, hangközök, hangsorok, hármashangzatok, minden évfolyamnak az adott kötelező tananyaga. Emiatt a füzetben vezetünk minden fontos tudnivalót, de ez nem a legjobb megoldás, hiszen ha valaki hiányzik, nem tudja magától bepótolni az anyagot, mert nincs a könyvben, csak egy társáról tudja lemásolni, vagy általában ahogy lenni szokott, én mondom el újra és újra, amíg szükséges.

5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése

Számítógéppel segített tanulás- keresőprogramok (zene és kotta), elektronikus könyvtárak internetes elérési címlistája

A zeneoktatásban használható IKT eszközök internetes címlistája:

Kereső programok (kották és zenék):

www.music-scores.hu

www.lap.hu

www.hungaroton.hu

www.youtube.hu

www.zenemubolt.hu

www.kottaletolto.hu

www.radio.hu

www.emb.hu

www.cpd.org

www.cdsheetmusic.com

www.imslp.org

www.edition-peters.com

www.ingyen.letoltes.info

Elektronikus könyvtárak:

<http://mek.oszk.hu/>

<http://e-konyvtar.lap.hu/>

<http://www.dkonyvtar.hu/>

<http://www.parlando.hu/>

<http://www.wikipedia.org/>

<http://www.oszk.hu/>

<http://www.zenemubolt.hu/>

<http://www.sheet.com/>

Zenei egyesületek:

www.mzmsz.hu

www.hangszeresszovetseg.hu

Online folyóiratok, magazinok:

www.parlando.hu

www.mujsika.net

www.fidelio.hu

www.gramofon.hu

Koncertek, aktuális programok:

www.fidelio.hu

www.lisztferenc.lap.hu

www.operafesztival.hu

www.filharmonia.hu

www.operafesztival.hu

Kottaszerkesztő és zenei készségfejlesztő szoftverek:

<http://www.sibelius.com/>

<http://www.finalemusic.com/>

<http://musescore.org/hu>

<http://www.risingsoftware.com/auralia/>

<http://www.solfege.org/>

Reflexió

Az informatikai és kommunikációs eszközök használata az oktatásban, a XXI. században nem csak lehetőség, szinte már elvárás. Az internet adta lehetőségekkel kitérült a világ. A fent felsorolt weboldalak többnyire az általam látogatott, s használt oldalak. Ma már szinte minden háztartásban megtalálható az internet. Nem is kell már hozzá mindenképpen számítógép, egy okos telefon használatával egy gombnyomásra (érintésre) bármilyen információhoz hozzájuthatunk. Ámbár az előnyei mellett akadnak hátrányai is. Az egyik legfontosabb, hogy századunk felnövekvő gyermekei már nagyon kicsi kortól használják a számítógépet, az internetet, ebbe születnek bele. Nagy odafigyelés, nyomon követés szükséges szülői részről, hogy a gyerekek milyen oldalakat látogatnak a világhálón.

Magam részéről a termemben ebben a tanévben lett elérhető az internet. Egy mobil interaktív tábla projektorral már pár éve van a teremben, teljes mértékben ettől az évtől lett kihasználva. Nagyon szeretem, hogy mindent meg tudok mutatni a gyerekeknek, színesebbé, változatosabbá tudom tenni az órát. A szolfézs órákon mikor a 2. osztállyal a barokk táncokat tanultuk, meg is nézhették, hogyan táncoltak például a menüettre, korhű ruhákban, párókákban. Nagyon élvezték, hogy nem csak énekelni tanultuk. Úgy gondolom, sokkal látványosabb, érdekesebb lehet az óra az internet, a kivetítő használatával. Magasabb évfolyamokban már házi feladatként, illetve szorgalmiként lehet készíteni egy-egy zeneszerzőről vagy zenei korszakról PowerPoint előadást. Ezt is nagyon szeretik a diákok elvállalni, mindig nagyon érdekes előadások születnek.

A gyermekkorúsnak egy közösségi oldalon készítettem egy olyan felületet, ahová az üzeneteimet írom. Bár az órán is elmondom, de oda még fel szoktam tölteni a fellépések időpontját, helyét, műsorát, egyéb tudnivalókat, vagy ha megbetegszem, vagy valakinek a gyermekek közül elfoglaltsága adódik, ott tud üzenetet hagyni. A gyerekek ezt szívesen használják. Ha például egy új kórusművet szeretnék a kórustagoknak tanítani, azt is feltöltöm nekik az én általam választott előadásban, s ez fordítva is igaz, volt már rá példa, hogy ők találtak valamit, ami megtetszett nekik, hogy hallgassák meg. A kottakeresésben is segítenek, nem egyszer fordult már elő, hogy ők hamarabb megtalálták az adott kottát az interneten, mint én.

A munkabeosztásunk egyik nehézsége, hogy mindannyian tanítunk minden nap, így egymás helyettesítése nem megoldott. Ha valaki hirtelen megbetegszik, az órák

általában elmaradnak, s ilyenkor feleslegesen jönnek a gyerekek az iskolába. Ettől a tanévtől kialakított egy rendszert az intézmény, mindenkitől bekérték az email címét, az iskola titkár szolfézs csoportba rendezte őket tanár szerint, s azonnal kör e-mailt küld, ha valamelyik tanárnak elmaradnak az órái. Nagyon sok pozitív visszajelzés jött a szülőktől ez ügyben.

Úgy gondolom tehát, hogy a számítógép, az információs és kommunikációs eszközök használata hordoz magában jót is, rosszat is. Arra kell figyelni, hogy ez az arány mindenképpen a pozitív hatás felé tolódjon el, minél több jót tudjunk kihozni ezekből a lehetőségekből. A világ folyamatosan fejlődik, nekünk is vele kell tartanunk.

6. A tanulási folyamat szervezése és irányítása

Hangversenyek szervezésének dokumentumai

Minden tanév elején az első tantestületi értekezleten megbeszéljük az előttünk álló tanévben várható versenyek, hangversenyek, egyéb programok időpontját és felelőseit. Ebben az évben én a 2015. február 23-án megrendezett növendékhangversenyt kaptam, hogy a szervezést és lebonyolítást ké kollégámmal végezzem el.

A portán található egy körözökönyv, melyben naprakészen minden fontos tudnivaló, információ megtalálható, aláírással kell jelezni, hogy elolvastuk és tudomásul vettük az abban foglaltakat. A hangverseny időpontja előtt 3 héttel készítettünk a körözőbe egy felhívást, hogy a február 23-án megrendezésre kerülő növendékhangversenyen, aki szeretne növendéket indítani, kérjük, hogy február 18-ig jelezze ezt felénk. (6. sz. melléklet) Ugyanez a felhívás e-mailben is kiküldésre került minden kollégának. Kérjük a tanuló nevét, előadási darabját, a felkészítő tanár nevét, esetleges zongorakísérő nevét, technikai igényeket, pl. zongora beállítása, színpad elrendezése, kottaállvány szükséglet, esetleges hangosítás.

Mikor összegyűlt a műsor, összeültünk a szervező kollégákkal és megbeszéltük a sorrendet, több szempont figyelembevételével. Előfordul, hogy különböző okok miatt kéri valaki, hogy a hangverseny elején, vagy a végén szeretne sorra kerülni. Ilyen ok lehet, hogy nem egri a diák, buszhoz kell sietnie, ilyenkor előre osztjuk be, vagy más elfoglaltsága van, és később szeretne fellépni, ilyenkor a végére kerül. Igyekszünk mindig optimálisan kialakítani a műsort, hogy mindenki igényének megfeleljen. Jelen esetben nem volt külön kérése senkinek, hogy a hangverseny melyik részében szeretne szerepelni,

így a kisebb növendékekkel kezdtünk és következtek egymás után az egyre nagyobbak. Amikor a műsor összeállításával elkészültünk, a kézzel írott példányt odaadtuk az iskolatitkárnak, aki begépelte és egy szép meghívót készítettünk vele, melyet kitűztünk a zeneiskolában a faliújságra, minden emeletre jutott egy. Ezen kívül a fellépő diákoknak, és az összes tanárnak osztottunk belőle.

A konferálásra az egyik szervező kollégám, Berczi Judit tanítványát kértük fel. Oszlánszki Klaudia egy 16 éves, intelligens, nagyon szépen beszélő nagy lány, aki szívesen elvállalta a hangverseny levezetését. A színpad rendezésére a másik szervező kollégám, Birta Béla vállalkozott, hiszen a műsorok között néha szükség volt a kottaállványok mozgatására, beállítására, vagy a zongora helyének megváltoztatására. A műsorszámok alatt Judit kolléganőm mindig megkereste és a színpad bejáratához állította a sorban következő fellépőt, így nem maradt le senki és időben sem volt csúszás.

Egy előképzős klarinétos kisfiúval kezdtük a műsort, majd egy első osztályos zongorista kislány következett. Aztán a második osztályosok következtek, két hegedűs és két zongorista növendék. Itt meg kell jegyezzem, hogy Bocsi Botond Tibor 2. osztályos hegedűs növendék Hevesen, 2015. március 31-én a Heves Megyei Kocsis Albert Vonósversenyen az első díja mellé a zsűri különdíját is megkapta a legszebben előadott kötelező darabért a II. korcsoportban, felkészítő tanára Ádám Endréné. Ezután egy harmadik osztályos oboás kislány következett, majd egy Törpeinduló, a Hófehérke és a hét törpe című filmből részlet, melyet hét kis hegedűsből álló csoport adott elő.

Ezt követte volna egy négykezes zongora előadás, de sajnos betegség miatt nem tudtak a gyerekek részt venni. A folytatásban egy második osztályos hegedűs kisfiú következett, majd a fűvósoké volt a szerep, egy baritonkürtös, majd egy fuvolista növendék játékában gyönyörködhettünk. A hangverseny végéhez közeledve két kisfiú négykezeset játszott, majd egy negyedik kislány oboázott, aztán Liptai Enikő hegedült.

Enikőről szintén meg kell említenem, hogy Hevesen a Heves Megyei Kocsis Albert Vonósversenyen az V. korcsoportban versenyzett, ahol első díja mellé Kocsis Albert emléklakettet is kapott. Ezen kívül még ősszel részt vett egy közmédia tehetségkutató műsor egyik válogatójában, ahol Szecsődi Ferenc zsűrizte a növendékünket, akinek tehetsége igazán megfogta, ezért úgy döntött, hogy mesterhegedűt ajándékoz neki.

A "Hét törpe" hegedűs

*"A hegedűművész és két hegedűkészítő közös ajándékát megragadottan vette át az Egerben zenét tanuló lány, aki először el sem akarta hinni: teljesült élete legnagyobb álma. Liptai Enikő a szülei nevezték be a tehetségkutatóba, ahol nem jutott túl a válogatón, ám az ott előadott Bach-mű Szecsődi Ferenc figyelmét felkeltette. Megnézte a lány adatlapját, ahol azt olvasta, a fiatal legnagyobb vágya egy hegedű."*⁴

Hangversenyünk végén egy Frig mese improvizáció következett trombitán és fuvolán, majd John Keats - Révász Ági: Óda a csalogányhoz c. műve ének, hegedű és zongora előadásában.

A hangverseny befejeztével mi, a szervezők hagytuk el utoljára a dísztermet, megbeszéltük a tapasztalatainkat mind a szervezéssel, lebonyolítással, mind a gyerekek előadásával kapcsolatban, a konferáló kislánynak megköszöntük egy aprósággal a közel egy órás helytállását.

(A hangverseny meghívója a 7. sz. mellékletben található)

⁴ www.heol.hu

Gyöngy Virág fuvolázik

Reflexió

Mindig szerettem a szervező munkát, ezt is nagy örömmel vállaltam. Úgy gondolom, hogy szolféztanárként nagyon fontos, hogy a gyerekeket, főleg akiket tanítok, megismerjem a hangszeres oldalukról is. Vannak olyan szolfézs órák, amelyekre bevisszük a hangszereket, de az nem elegendő. A növendékhangversenyek kitűnő alkalmak arra, hogy az elméletből tanított diákoknak megismerjem hangszeres tudásukat is. Ami miatt még fontosak ezek a koncertek, hogy a gyerekek fellépési lehetőséget kapnak, ez pódiumbiztonságra nevelés oldaláról nagyon pozitív. Hozzászoknak a közönséghez, megtanulják leküzdeni a szereplési lázat. A szülők számára is nagyon jó lehetőség, hogy betekintést nyerhetnek az intézményben folyó munka színvonaláról, a saját gyermekük fejlődéséről. A hangverseny szervezésével és lebonyolításával kapcsolatban azt tudnám összegzésül elmondani, hogy egy jól megszervezett, gördülékenyen, problémamentesen lezajlott koncert volt, úgy gondolom jól összedolgoztunk a kollégáimmal, igazi csapat munka volt.

7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása

Gyerekekkel készített interjúk vázlata

A zeneiskola, egy speciális intézmény. Nehéz rávetíteni az általános iskolában működő szabályokat. Mégis, az értékelésre ugyanazok a lehetőségeink, mint egy általános iskolában, előképző 1-ben szöveges értékelés, előképző 2-től kezdve már osztályzat, 1-5-ig terjedelemben. A zeneiskolát mégsem lehet összehasonlítani egy tanköteles intézménnyel. Ide a gyerekek felvételiznek, a hangszerstanulás nem kötelező. Hozzánk a diákok önszántukból jönnek, mert szeretnének hangszer tanulni, szeretnének zenével foglalkozni. Ez nagyon fontos a mai világban, a zenetanulás rengeteg pozitív "mellékhatással" jár, nagyon fontos, hogy minél több gyermekhez eljusson ez a lehetőség, s még fontosabb, hogy ha már nálunk van, zenét tanul, akkor az értékeléssel nem vegyük el a kedvét, hanem inkább ösztönzőleg hasson rá.

Nem könnyű egy zenetanár helyzete, mikor értékelni kell egy növendék munkáját. A gyerekeket egymáshoz is kell viszonyítani, de ami sokkal fontosabb, az az, hogy önmagához képest hogyan teljesít. 5-ös és 5-ös között is nagy különbség lehet. Vegyünk egy példát. Adott egy kevésbé jó képességű gyermek, akinek házi feladata, hogy egy órán tanult népdalt memorizáljon szöveggel és szolmizálva. Nagyon sokat gyakorol, készül, a tőle telhető legjobb előadásban hangzik el a dal, hallani, hogy nagyon sok munka van benne. Mégsem teljesen tiszta, intonációs problémái vannak, a szöveg és a szolmizáció jól ment, de sajnos a dallam bizonytalan. Ha egy jó képességű, tiszta intonációjú gyermekhez hasonlítom, nem kaphat 5-öst. Viszont ha önmagához képest vizsgálom, a rengeteg munkát értékelnem kell, mert ha ezt nem veszem figyelembe, örökre elvehetem a kedvét az énekléstől, lelkiismeretes felkészüléstől. Márpedig a célunk a gyerekek ösztönzése, motiválása, megtartása.

Készítettem egy kérdőívet a pedagógiai értékelésről intézményünkben, néhány másodikos, harmadikos és hatodikos növendékünknek adtam oda kitöltésre, összesen 15 tanulónak. (Egy kitöltött kérdőív a 8. sz. mellékletben található.)

A kérdések:

1. Mit gondolsz a szolfézssórai értékelésről? Ugyanolyan szigorú, kevésbé szigorú, vagy szigorúbb, mint az általános iskolában?

- Hárman ugyanolyan szigorúnak ítélik meg az értékelést, 10-en kevésbé szigorúnak, ketten szigorúbbnak.

2. Igazságosnak érzed-e a tanárod értékelését a szolfézs órákon a munkáddal kapcsolatban?

- Mindannyian igazságosnak érzik a szolfézs órai értékelést, sőt az egyik tanuló még azt is hozzátette, hogy az igyekezetet jobban értékelik. Egy másik válaszban pedig azt írta egy növendékünk, hogy nagyon is igazságos, sőt néha jobb jegyet is kap, mint amit megérdemel.

3. Ha például felelés van egy dalból, ugyanolyan az értékelés mint az általános iskolában? (1-5-ig minden előfordul?)

- A tanulók közül 2-en igennel válaszoltak, 13-an pedig nemmel. Az egyik diák szerint a zeneiskolában több esély van a javításra, ismételésre. Egy másik gyermek szerint mindenkit inkább magához mérnek a tanárok.

4. Ha az előző kérdésre nemmel válaszoltál, mit érzel? Jó ez így? Vagy hatásosabb lenne, ha minden jegy előfordulna?

- "Ez így tanulóbarát" írta az egyik tanuló. A kérdőívre válaszolók közül heten úgy érzik, hogy ez így jó ahogy van, 2-en pedig, hogy ez így nem jó. 3 gyermek szerint jobb lenn, ha minden jegy előfordulna, 1 tanuló szerint nem lenne hatásosabb.

5. Ha a házi feladat hiányt jeggyel értékelnék, szerinted többen elkészítenék?

- 2 gyermek szerint nem készítenének többen házi feladatot akkor sem, ha jeggyel értékelnék, 4 tanuló szerint lehetséges, hogy többen készítenének házi feladatot, 9 növendék szerint igen, érdemes lenne jegyet kapni a házi feladatra, mert akkor többen elkészítenék. Valaki még azt írta kiegészítésként, hogy igen, kellene a jegy a házi feladatra, de nem biztos, hogy jó ötlet, mert rontaná az átlagot.

6. Melyik feladatot szereted jobban? Az írásbeli, vagy a szóbelit?

- 4 tanuló a szóbeli feladatokat szereti jobban, 5 mindkettőt és 6-an az írásbelit. Volt, aki hozzáfűzte, hogy azért inkább az írásbelit, mert a szóbelinél idegeskedik.

7. Megfelelő-e az értékelés gyakorisága? Inkább több kellene, vagy kevesebb?

- 11 tanuló szerint megfelelő, épp úgy jó, ahogy van, de 4 gyermek szerint többször kellene értékelni őket.

8. Szeretnél többet szerepelni növendékhangversenyen?

- Erre a kérdésre a következő válaszok születtek: 6 tanuló bevallása szerint többet gyakorolna, ha többet szerepelhetne növendékhangversenyen. 2 gyermek nem szeretne menni többször hangversenyre, és nem szeretne többet gyakorolni. 3 tanuló azt vallja, hogy így is sokat gyakorol, többen kiegészítették azzal, hogy az

izgalom, lámpaláz miatt nem nagyon szeretne többször szerepelni, de gyakorolni igen.

9. Megfelelőnek tartod, hogy félévkor és év végén vizsgázni kell hangszerből? Ha nem lennének vizsgák, akkor is gyakorolnál ennyit?

- 12-en azt válaszolták, hogy megfelelőnek tartják a vizsgákat, 2-en a félévi vizsgát feleslegesnek tartják. 11 gyermek akkor is gyakorolna ennyit, ha nem lennének vizsgák. Egyik tanuló kiegészítette, hogy jó is a vizsga, mert meg kell tanulni a színpadon figyelni, de közben stressz is, egy másik diák szerint is a vizsgadrukk levesz az előadás minőségéből.

10. Szerinted jó ötlet lenne eltörölni az osztályzatokat?

- 2 tanuló szerint jó ötlet lenne eltörölni az osztályzatokat, 1 szerint mindegy, nem a jegy számít, 12 gyermek viszont semmiképpen nem törölné el az osztályzást, mert szükségük van a munkájukra való visszajelzésre. Egyik tanuló viszont azt írta, hogy szerinte sok gyereket nem ösztönöz az osztályzat, megelégszenek azzal amit kapnak.

Reflexió

Nagyon örülök, hogy elkészítettem ezt a kérdőívet és kitöltettem a növendékeimmel, nagy érdeklődéssel dolgoztam fel. Szinte minden tanuló érzi, tudja, hogy a zeneiskolai értékelés nem annyira szigorú, mint egy általános iskolában, és úgy gondolják, hogy ez így van jól, örülnek neki. Mindemellet viszont gyerekek többségének fontos, hogy visszajelzést kapjanak a munkáikról, csak páran gondolják úgy, hogy nem hat rá ösztönzőleg az értékelés.

Az egyik tanuló, aki igennel arra, hogy jó lenne-e eltörölni az osztályzatokat, így válaszolt: "a jegyek teljesen lerombolják a tanuló önbecsülését, önhibáztatás lesz rajta úrrá, és hogy a szülői nyomás miatt többet idegeskedik a gyermek."

8. Szakmai együttműködés és kommunikáció

Gyerekekkel, szülőkkel való kapcsolat intézményi bemutatása

A gyerekek és a szüleik a legfontosabb partnerei az iskolának. A szülők gyermekeik haladásáról több féleképpen is visszajelzést kaphatnak. A tanár az ellenőrzőben vezeti a feladatokat, tudnivalókat és a tanuló jegyeit, a félévi és év végi vizsgákra meghívást kapnak a szülők, ezáltal betekintést nyerhetnek a gyermekük haladásáról. Ezen kívül vannak növendékhangversenyek, tanár-diák hangverseny, Gida gála, amikre szintén eljőhetnek a szülők.

A kisebb gyerekeket, előképzősöket, elsősöket még a szülők elkísérik a zeneiskolai óráikra, így találkozhatnak a tanárral, érdeklődhetnek a gyermek fejlődéséről, az esetlegesen felmerülő problémákat meg lehet beszélni. Szolfézsból év végén tartunk nyílt vizsgaórát, melyre a szülőket is szeretettel várjuk, így sokkal családiasabb környezetben zajlik a vizsga. A kisebb gyerekeknél még nagyon sok érdeklődő szülő eljön a vizsgaórákra, aztán ahogy nőnek a gyerekek, úgy lesz egyre kevesebb a szülő a vizsgákon, egyre kevésbé szeretik a nagyobb diákok a szülői részvételt.

Az előképző osztály nyílt órája

Minden áprilisban nyílt napot tartunk a leendő diákoknak és szüleiknek. Minden hangszeres órába, és egy előképzős szolfézs órába is betekintést nyerhetnek, megnézhetik a hangszereket, van hangszerbemutató kis koncert is.

Mivel ebben az évben a nyílt nap is és a vizsga óra is csak később lesz, ezért tartottam az előképzőseimnek és szüleiknek egy nyílt órát, hogy megnézhessék miket tanulunk az órákon, hogyan fejlődnek a gyerekek, hogyan viselkednek az órán.

Reflexió

Nagyon lényeges feladat a kapcsolattartás a szülőkkel. Minden időt meg kell ragadni, hogy a tanár a szülővel kommunikáljon. Meg kell győzni a szülőt arról, hogy a gyermeke jó kezekben van, hiszen a szülő eleinte bizalmatlan, ránk bizza a gyermekét, nekünk pedig bizonyítanunk kell, hogy érdemesek vagyunk a feladatra, akkor a szülő a bizalmába fogad.

A tanárnak is fontos, hogy valamennyire belelásson a tanítványai családi hátterébe, sokszor nem tudjuk mi baja lehet egy gyermeknek, csak azt látjuk, hogy esetleg baj van. Sajnos az a tapasztalatom a pályám során eltöltött 19 év alatt, hogy egyre több a nehezen kezelhető, vagy disz-es gyermek. Hogy ez minek köszönhető? A számítógépnek, a felgyorsult életünknek, vagy a szülők egyre nagyobb terheinek, a rengeteg munkának, amivel a gyermekeiktől veszik el az időt....Úgy gondolom minden együtt. Ámbár, ha egy gyermek sajátos nevelési igényű, akkor tapasztalatom szerint, hogy jobb, ha a szülő ezt az információt megosztja a tanárral, mert ez a gyermeke érdeke, hiszen akkor a tanár is másképp közelít hozzá, tudja, hogy adott esetben nem lustaság, hanem komoly probléma áll a háttérben, és a gyerek küzd, még ha ez nem is látszik.

9. Önművelés, elkötelezettség szakmai fejlődésre

A jelölt önképzési tervei, elképzelései (tervezett továbbképzések, továbbtanulási tervek, nyelvtanulás, hangversenyző tevékenység, stb. összefoglalása)

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Konzervatóriumában végeztem 1996-ban. Szerettem volna már akkor elvégezni az egyetemi tagozatot, de sajnos nem sikerült a felvételem. Ezután haza költöztem, majd Egerben, a szülővárosomban el kezdtem tanítani a zeneiskolában, s azóta is, 19 éve itt dolgozom. Ezalatt az idő alatt több továbbképzésen is részt vettem, volt számítógép a zeneoktatásban, minőségfejlesztési alapismeretek, újító törekvések a zeneoktatásban és tartalmi változások az elméletoktatásban.

Többször elmentem a minden tavasszal megrendezett Bárdos szimpóziumra, mely szolfézstanárok, ének-zenetanárok és karvezetők továbbképzése. Ezen a rendezvényen a jövőben is szeretnék minél többször részt venni, egyrészt jó érzés visszamenni Debrecenbe, és a volt iskolámba, találkozni a régi tanáraimmal, másrészt nagyon hasznosnak tartom szakmai szempontból ezt a találkozót. Két éve elvégeztem a Közoktatás vezető képzőt és megszereztem a pedagógus szakvizsgát a BME-n.

Kb. hát éve foglalkozom fogyatékosokkal is, az Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központjában van egy zenekar, Szivárvány névvel, ebben szintetizátorozok, az ellátottak énekelnek, dobolnak, csörgöznek, tapsolnak, stb. Nagyon szeretek velük foglalkozni, a jövőben is folytatom, amíg szükség van rám.

Szivárvány zenekar

6 és fél éve, hogy felkértek a Melódia Kamarakórus vezetésére. Ez egy nőikar, akik amatőrök, valamikor az iskolában énekeltek kórusban, van köztük könyvelő, óvónő, tanár, de egészségügyi dolgozó is. Nagyon örültem a lehetőségnek, azóta is dolgozom velük, nagyon jó társaság, nagyon szeretnek énekelni, együtt lenni. Voltunk már minősítésen, többször is hoztunk el arany minősítést, de 2014-ben Gálakórus lettünk, melynek nagyon örültünk. Úgy érzem, hogy mióta vezetem a kórust, velük együtt én is folyamatosan fejlődöm. Nagy terveim vannak még velük. Egyelőre Eger és környékén, Maklárón, Nagytályán szoktunk fellépni, de szeretném, ha távolabbra is eljutnánk kórusversenyekre, találkozókra, egyéb kulturális rendezvényekre. Jó lenne, ha zenekarral is énekelhetnének egy nagyobb műben, biztos, hogy óriási élmény lenne mindenki számára. Szeretnék a közeljövőben elmenni Nyíregyházára, a két évente megrendezendő Cantemus Fesztiválra.

Öt éve alapítottuk meg néhány zenekedvelő, és zenetanár barátommal a Vocalissimo Énekegyüttest. Ebben az együttesben művészeti vezető vagyok, és énekelek, ritkán vezényelek. Vegyes karként indultunk, de az elmúlt egy évben nőikarként működünk, mert a férfiaknak egyéb jellegű elfoglaltságaik akadtak. A Vocalissimo-ban mindenki valamennyire képzett, 2013-ban az Éneklő Magyarország Minősítő Hangversenyén "Gálakórus" minősítést kaptunk a zsűritől. Nagyon szeretem ezt a kórusomat is, hiszen itt énekelhetek.

Melódia kamarakórus

Úgy gondolom, egy tanárnak, zenetanárnak, folyamatosan fejlesztenie kell magát, új dolgokat kell megtanulnia, amit a tanítása során alkalmazni tud, s ezáltal nem lesz egyhangú az órája. Így nem történhet meg a fásultság és kiégés.

Vocalissimo Énekegyüttes

Tanszakvezető vagyok, szeretem ezt a tisztséget, s szívesen folytatom, ha elégedettek a munkámmal, és erre megkérnek.

Ami kicsit más jellegű, de a közeljövő céljai közt van, hogy szeretnék újra angolul tanulni, államvizsgáztam belőle, de már nagyon régen volt, sokat felejtettem.

Reflexió

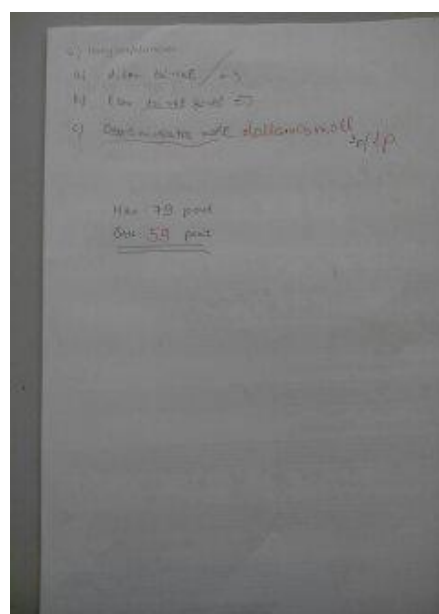
Az iskolai gyermekkórusokkal együtt három kórusom van. Mindhárom csoporttal való foglalkozásnak megvan a maga szépsége, ha választanom kellene, nem tudnék. A kórusok összetétele, mind korban, mind zenei előképzettségben teljesen eltérő, ezáltal a repertoár bővítése is több kutatómunkát igényel. Úgy érzem könnyen létesítek kapcsolatot az emberekkel, így nem okoz gondot a különböző generációkkal való kommunikáció. A tanulandó művek nehézségi foka, témája, zenei stílusa, műfaja is más, ez a változatosság sok örömet okoz a mindennapi munkában. A jövőben szeretnék más kórusokkal kapcsolatot létesíteni azáltal, hogy több versenyre, fesztiválra, találkozóra jelentkezünk, hogy a repertoárunkat bővítsük.

Nagyon sok fontos kritérium van, amittől jó lehet egy tanár, de mind közül a legfontosabb, hogy elérje azt, hogy a gyerekek szeressék, tiszteljék, hallgassanak rá, ezáltal motiválja őket a rendszeres tanulásra, gyakorlásra. Mi, zenetanárok, elsősorban példát kell, hogy mutassunk. Úgy gondolom nagyon fontos, hogy valamilyen formában aktívan zenéljünk, fellépéseken részt vegyünk. Az, aki zenét tanít, legyen az hangszeres, vagy elméleti oktató, példaképe is lehet tanítványainak. Ha ezt elérte, akkor tulajdonképpen elérte a célját, hiszen ő a legjobb motiváló erő.

Vocalissimo Énekegyüttes: Rendhagyó zenetörténet óra, Dobó István Gimnázium, Eger, 2014.

2.sz. melléklet

**A 2015. FEBRUÁR 3-ÁN MEGRENDEZETT SZOLFÉZS
VERSENY EREDMÉNYE:**

I. korcsoport:

- I. helyezett: Papp Ármin (Mesterné S. Tímea)**
II. helyezett: Magyar Krisztián (K. Hócza Zsuzsa)
III. helyezett: Király Emese (Mesterné S. Tímea)

II. korcsoport:

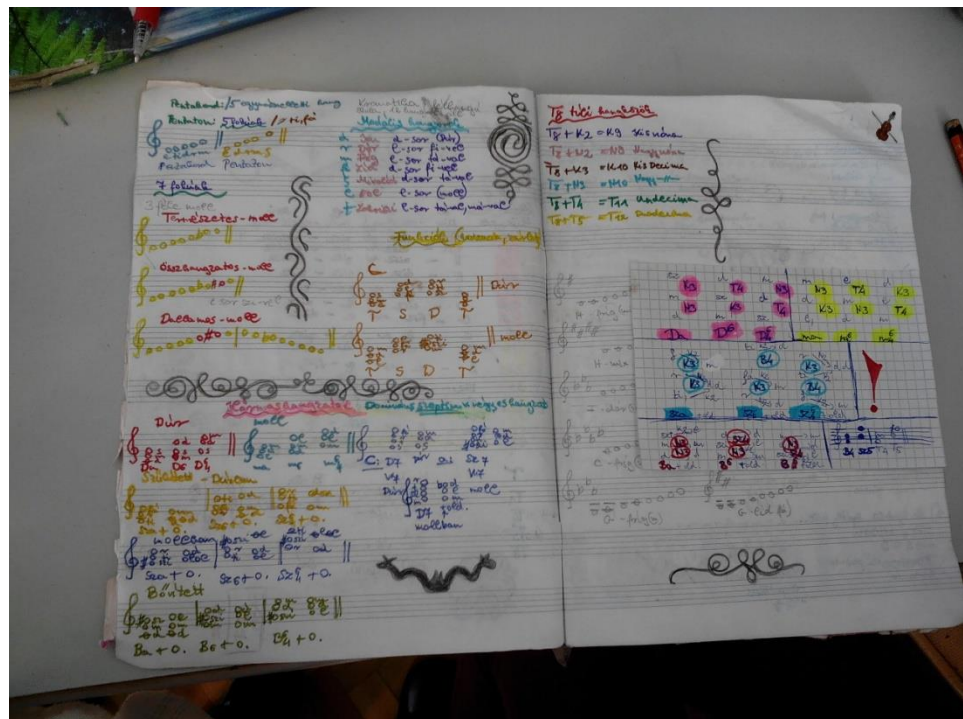
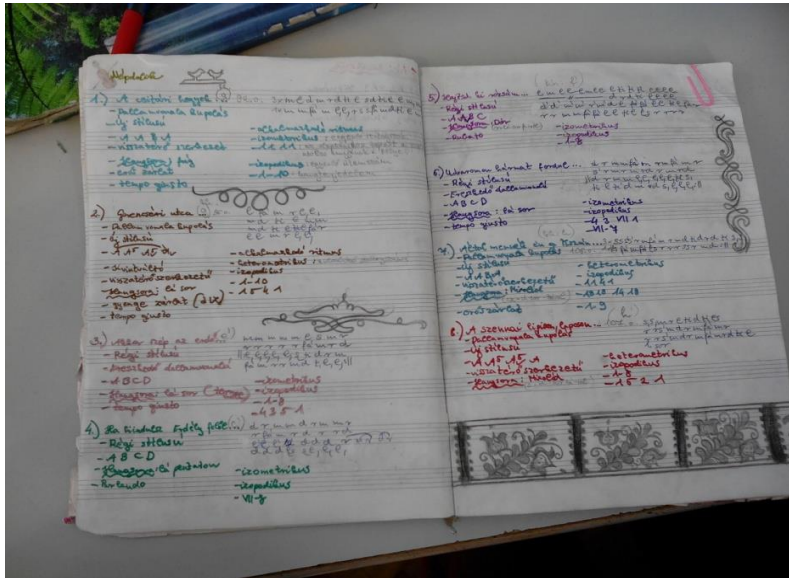
- I. helyezett: Kovács Dániel (K. Hócza Zsuzsa)**
II. helyezett: Berecz Máté (K. Hócza Zsuzsa)
III. helyezett: Milák Johanna Jázmin (Mesterné S. Tímea)

III. korcsoport:

- I. helyezett: Liptai Enikő (O. Bóta Enikő)**
II. helyezett: Bódi Réka Luca (Mesterné S. Tímea)
III. helyezett: Salánki Zsófia (O. Bóta Enikő)

SIKEREIKHEZ SZÍVBŐL GRATULÁLUNK!

3. sz. melléklet

4. sz. melléklet

Kóruspróba

Karácsonyi hangverseny 2014. 12. 18.

Adventi gyertyagyújtás fellépés 2014. 11. 30.

5. sz. melléklet

**Az Egri Farkas Ferenc Zeneiskola
szeretettel meghívja Önt és kedves családját
a 2014. december 18-án, 17:30-tól megrendezésre kerülő karácsonyi koncertjére,
melynek helyszíne a zeneiskola Bartók terme.**

Műsor:**Ünnepi fanfár**

Előadják a zeneiskola rézfúvós növendékei.
Felkészítő tanárok: Panyi Tibor és Benyó Tibor

Adeste Fideles – Karácsonyi himnusz**A.Moffat: Emlékek****W. A. Mozart: Sinfonietta I. tétel K. 381.**

Előadja: a zeneiskola vonósenekara
Vezényel: Császiné Deák Dorottya
Zongorán kísér: Kovácsné Gulyás Zsuzsanna

Hasse: Tambourin

Előadja: Kovács Dániel – fuvola
Tanára: Herczegné Bíró Éva
Zongorán kísér: Dr. Kalmárné Anka Ildikó

W.A. Mozart: Divertimento I. tétel

Előadja: Lados Miklós – klarinét / Szauer Marcell – klarinét
Tamus Virág - szaxofon

Karácsonyi dallamok

Előadja: Paradiso kamaraegyüttes
Homa Edit – fuvola / Gulyás-Huszárszki Éva- oboa
Lados Miklós – klarinét / Tóth Péterné Rendes Renáta – fagott
Közreműködik: Kelemen Rita – zongora

Hacsaturján: a-moll Keringő

Előadja: László Éva és Dusik István – zongora

Pablo de Sarasate: Malaguena Op. 21. No.1.

Előadja: Liptai Enikő – hegedű
Tanára: Bányi- Szarvas Márta
Zongorán kísér: László Éva

Karácsonyi betlehemes

Előadják a zeneiskola népi zenekara és népi énekesei.
Felkészítő tanárok: Gyura Fanni, Okos Tibor és Pál Mihály

Balázs Árpád: Bölcsődal

Előadja a zeneiskola gyermekkórusa.
Vezényel: Mesterné Sándor Tímea
Zongorán kísér: Dusik István

Corelli: La Folia**Hubay Jenő: Esti ima**

Előadja: Szecsődi Ferenc Liszt-díjas hegedűművész
Zongorán kísér: László Éva

6. sz. melléklet

Felhívás a hangverseny miatt

Kedves Kollégák!

Kérünk benneteket, hogy a február 23-án tartandó növendékhangverseny műsorszámait február 18-ig legyetek szívesek leadni. Felelősök: Mesterné Sándor Tímea, Berczi Judit, Birta Béla.

2016. 02. 18.

Adám Endréné	
Bajzáth Linda	
Bányi-Szarvas Márta Mária	
Belkovics Zoltán	
Benyó Tibor	
Berczi Judit	
Birta Béla	
Császiné Deák Dorottya	
Dusík István	
Gulyás-Huszárszki Éva	
Gulyás László	
Herczegné Bíró Éva	
Horváth Eszter	
Horváthné Bartók Beáta	
dr. Kalmárné Anka Ildikó	
Karnizsné Hóceza Zsuzsanna	
Kovács István	
Kovácsné Gulyás Zsuzsanna	
Lados Miklós	
László Éva	
Lingsch Adrienn	
Mérai Attila	
Mesterné Sándor Tímea	
Nyeste Erzsébet	
Okos Tibor	
Osztermayerné Bóta Enikő	
Panyi Tibor	
Révász Ágnes	
Réz Lóránt	
Szeredi Andrea	
Tóth Péterné Rendes Renáta	
dr. Vörösné Papp Éva	
Wiltner Ágnes	
Andrássy Ferenc	
Ágoston Ottó	
Bodnár Balázs	
Gyura Fanni	
Havasi Csaba	
Pál Mihály	
Petró-Nagy Nóra	
Homa Edit	
Uzelman Marianna	

7. sz. melléklet

A hangverseny műsora

Meghívó	
Az Egri Farkas Ferenc Zeneiskola növendékhangversenyére, amelyet 2015. február 23-án,	
hétfőn 17:30-461 tartunk az iskola Bartók termében.	
1. XVI. századi Dallam	ea.: Sereg Áron klarinét EK Tanára: Kovács István
2. Majkapar: Pedál prelúd Nr. 5.	ea.: Szendrei Dorka zongora 1. o. Tanára: K. Hócza Zsuzsanna
3. Majkapar: Pedál prelúd Nr. 19.	ea.: Csutorás László zongora 2. o. Tanára: K. Hócza Zsuzsanna
4. Francia népdal	ea.: Drösler Kitti hegedű Ek 2. Tanára: Nyeste Erzsébet Zongorán közreműködik: László Éva
5. Vivaldi- Felinski: G-dúr koncert I. tétel	ea.: Bocsj Botond Tibor hegedű Tanára: Ádám Endréné Zongorán közreműködik: László Éva
6. Telemann: Allegretto	ea.: Király Emese zongora 2. o. Tanára: K. Hócza Zsuzsanna
7. Corelli- Barbielli: F-dúr Concerto III. – IV. tétel	ea.: Milák Johanna Jázmin oboa 3. o. Tanára: Gulyás- Huszárszki Éva Zongorán közreműködött: Dr. Vörösné Papp Éva
8. Törpeinduló a Hófehérke és a hét törpe c. filmből részlet	ea.: Mikk Boglárka, Varró Eszter Panna, Fodor Ábel, Szabó Gerda, Bocsj Botond Tibor, Kovács Laura Emese, Gírhiny Csenge Tanár: Ádám Endréné Zongorán közreműködik: Ádám Balázs
9. Mozart: F-dúr Menüett zongora négykezes Mező: Istenem, Istenem... A kazári piacon négykezes	ea.: Petz Péter 3. o. Demeter András 2. o. tanár: K. Anka Ildikó
10. Rieding: Marcia	ea.: Tóth Viktor hegedű 2. o. Tanár: Cs. Deák Dorottya Zongorán közreműködik: Horváth Eszter
11. Harold L. Walters: Tarantella	ea.: Tuba Benjámin baritonkürt 4. o. Tanára: Panyi Tibor Zongorán közreműködik: Dusík István

12. Purcell: Canzonet	ea.: Gyöngy Virág fuvola 4. o. Tanára: H. Bóni Éva Zongorán közreműködik: K. Anka Ildikó
13. Mozart: C-dúr Szonatina IV. tétel Lutoslawski: Emlékezés egy melódiára zongora négykezes	ea.: Somogyi Gergő 4. o. Domboróczki Dániel 6. o. Tanár: Berczy Judit
14. Michael Head: Elégikus tánc	ea.: Nagy Evelin oboa 4. o. Tanára: Gulyás- Huszárszki Éva Zongorán közreműködik: Dr. Vörösné Papp Éva
15. Janszov: Rokka	ea.: Liptai Enikő hegedű 7. o. Tanára: Bányi- Szarvas Márta
16. Frig mese- improvizáció	ea.: Zimány Benedek trombita, Fekete Jácint- fuvola Tanár: Révész Ági
17. John Keats- Révész Ági: Óda a csalogányhoz	ea.: Salánki Zsófia- ének Havriksa Balázs- hegedű Zongorán közreműködik: Révész Ági

8. sz. melléklet

6. osztályos növendék válaszai a tanulói kérdőívre

Tanulói kérdőív

1. Mit gondolsz a szolfézsórai értékelésről? Ugyanolyan szigorú, kevésbé szigorú, vagy szigorúbb, mint az általános iskolában?
kevesbé szigorú, mint az általános iskolában.
2. Igazságosnak érzed-e a tanárod értékelését a szolfézs órákon a munkáddal kapcsolatban?
általában igen. De egykedvetlen is gyakran értékel.
3. Ha például felelés van egy dalból, ugyanolyan az értékelés mint az általános iskolában? (1-5-ig minden előfordul?)
Igen. De a zeneórákon több esély van az értékelés, pontozásra.
4. Ha az előző kérdésre nem-mel választottál, mit érzel? Jó ez így? Vagy hatásosabb lenne, ha minden jegy előfordulna?
Ez így kényes kérdés.
5. Ha a házi feladat hiányt jeggyel értékelnék, szerinted többen elkészítenék?
Nem. De ellenőrzés után megmondhat a hány pontot érte.
6. Melyik feladatot szereted jobban, az írásbelit vagy a szóbelit?
Írásbelit. mert az írásban is későbbre lehet később.
7. Megfelelő-e az értékelés gyakorisága? Inkább több kellene? Vagy kevesebb?
Megfelelő volt.

Irodalomjegyzék:

- Az Egri Farkas Ferenc Zeneiskola AMI Pedagógiai Programja
- Dobszay László: A hangok világa II. és útmutató

Internetes linkek:

- <http://adorate.hu/a-kodaly-modszer/>
- <http://www.harmat88.sulinet.hu/enekkar.html>